

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра підприємництва і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)
ЕКСПЕРТИЗА ТОВАРІВ

Розробник
Калашник Олена – доцент кафедри підприємництва і права,
к.т.н, доцент

Полтава
2022– 2023 н.р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Експертиза товарів
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова фахова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Калашник Олена , к.т.н., доцент Контакти: ауд. 484, навчальний корпус 4 : olena.kalashnyk@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/kalashnyk-olena-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність ОПП	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з товарознавства

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни надати майбутнім фахівцям знання про експертизу товарів як специфічного виду діяльності, законодавче регулювання експертної діяльності, основні елементи експертизи, методологію експертної діяльності в Україні, проведення експертизи непродовольчих товарів та харчової продукції, оформлення результатів проведення експертизи.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування розуміння основних дефініцій, категорій, понять експертиза товарів, ознайомлення з організацією та технологією проведення експертизи непродовольчих товарів та харчової продукції, оформлення результатів проведення.

Компетентності:

– загальні:

ЗК 4. Здатність спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

– фахові:

СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

СК 6. Здатність використовувати необхідну нормативну документацію та застосовувати елементи системи якості для ефективної діяльності підприємницьких структур.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПРН 6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

ПРН 12. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 076 ПТБД_мд_2021				заочна форма 076 ПТБД_мз_2021			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п.	с.р.
Тема 1. Теоретичні аспекти експертизи товарів	9	2	2	5	10	-	-	10
Тема 2. Законодавче регулювання експертної діяльності	9	2	2	5	10	-	-	10
Тема 3. Організація і технологія проведення товарної експертизи	15	4	6	5	14	2	2	10
Тема 4. Ідентифікація товарів	11	2	4	5	12	2	-	10
Тема 5. Експертиза непродовольчих товарів	30	2	6	22	29	2	-	27
Тема 6. Експертиза харчових продуктів	31	2	6	23	30	2	2	26
у т. ч. індивідуальні завдання								27
Усього годин	105	14	26	65	105	8	4	93
ЕКЗАМЕН	20				20			

Форми контролю результатів навчання
денна форма навчання 076 ПТБД_мд_2022

Програмні результати навчання	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання вправ на заняттях	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Екзамен	
ПРН 2	5	3	3	3	4	20
ПРН 4	4	3	3	3	4	20
ПРН 6	5	4	4	4	4	20
ПРН 8	6	4	4	4	4	20
ПРН 12	6	4	4	4	4	20
Разом	26	18	18	18	20	100

заочна форма навчання 076 ПТБД_мз_2022

Програмні результати навчання	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання вправ на заняттях	Розв'язування тестів	Виконання завдань контрольної роботи	Екзамен	
ПРН 2	6	6	2	2	4	20
ПРН 4	6	6	2	2	4	20
ПРН 6	6	6	2	2	4	20
ПРН 8	6	6	2	2	4	20
ПРН 12	6	6	2	2	4	20
Разом	30	30	10	10	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

денна форма навчання 076 ПТБД мд 2022

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	опитування	виконання вправ на заняттях	розв'язування тестів	виконання завдань с.р.	
Тема 1. Теоретичні аспекти експертизи товарів	2	-	3	3	10
Тема 2. Законодавче регулювання експертної діяльності	2	-	3	3	10
Тема 3. Організація і технологія проведення товарної експертизи	6	-	3	3	20
Тема 4. Ідентифікація товарів	4		3	3	10
Тема 5. Експертиза непродовольчих товарів	6	9	3	3	15
Тема 6. Експертиза харчових продуктів	6	9	3	3	15
Всього	26	18	18	18	80
Екзамен					20
Разом					100

заочна форма навчання 076 ПТБД мз 2022

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	опитування	виконання вправ на заняттях	розв'язування тестів	виконання завдань контрольної роботи	
Тема 1. Теоретичні аспекти експертизи товарів	-	-		3	4
Тема 2. Законодавче регулювання експертної діяльності	-	-		3	14
Тема 3. Організація і технологія проведення товарної експертизи	13	-		3	4
Тема 4. Ідентифікація товарів	-	-		3	4
Тема 5. Експертиза непродовольчих товарів	-	-		3	4
Тема 6. Експертиза харчових продуктів	13	18	18	3	50
Всього	26	18	18	18	80
Іспит					20
Разом					100

Трудовість: Загальна кількість годин – 105 год. Кількість кредитів – 3,5. Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика навчальної дисципліни. Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання,

передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. ЗВО у повному обсязі мають опанувати основи стандартизації і сертифікації продукції, методів оцінювання її рівня, перспектив розвитку міжнародної стандартизації і сертифікації, вмис використовувати нормативні документи для розв'язання практичних завдань сертифікації продукції та послуг.

У процесі самостійного вивчення матеріалу, підготовки до практичних занять і виконання контрольної роботи здобувачі вищої освіти можуть користуватися консультацією викладача.

Здобувачі вищої освіти виконують завдання для підготовки до практичних занять, для самостійного вивчення, тестування самостійно. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (розповсюджується лише на обов'язкові компоненти освітньої програми або їх частини) перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Байдакова Л.І., Ягелюк С.В., Байдакова І.М. Експертиза товарів : підручник для студентів спеціальностей «Товарознавство та експертиза в митній справі» денної та заочної форми навчання. К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. 392 с.

2. Бавико О.Є. Конспект лекцій з дисципліни «Експертиза товарів»: для студентів ступеня «магістр». Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2016. 130 с.

3. Довідник товарознавця. Продовольчі товари. За ред. С. В. Князя. Видавництво: Львівська політехніка. 2018. 684 с.

4. Дубініна А.А., Дудла І.О., Мардар М.Р. та ін. Експертиза товарів: навчальний посібник.: ХДУХТ, 2017. 685 с.

5. МСЯ -01-05 Методика проведення товарознавчої експертизи експертами ТПП в Україні. Київ. : Система «ТПП ЕКСПЕРТ УКРАЇНА», 2010. 9 с.

Допоміжні

1. Бондаренко Є. В. Товарознавство харчових продуктів. Крохмаль, цукор, кондитерські вироби : опорний конспект лекцій. Київ : КНТЕУ, 2015. 128 с.

2. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Товарознавство сировини, матеріалів та засобів виробництва. Розділ 1. Товарознавство рослинної і тваринної сировини : навч. посібник. К.: Центр учб. л-ри, 2013. 370 с.

3. Васюк С. О., Коржова А. С., Монайкіна Ю. В. Контроль якості продуктів харчування та харчових добавок: навч.-метод. посібник. Запоріжжя : ЗДМУ, 2017. 131 с.

4. Експертизи у судочинстві України: наук.-практ. посібник / за заг. ред. В. Г. Гончаренка, І. В. Гори. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 502 с.

5. Калашник Е. В., Полищук Л. В., Кириченко Е. В. Методы товарной экспертизы [Текст] : учебные задания и методические рекомендации к практическим занятиям студентов специальности 076 «Предпринимательство, торговля и биржевая деятельность» образовательная программа "Товароведение и экспертиза в таможенном деле" степени бакалавра ПУЭТ. Полтава : ПУЭТ, 2018. 25 с.

6. Калашник О.В., Мороз С.Е., Дмитренко О.Ю., Басова Ю.О. Виявлення та аналіз критеріїв ідентифікації квітів. Формування системи внутрішньої торгівлі України: теорія, практика, інновації : колективна монографія ; за ред. В.В. Лісци, В.І. Місюкевич, О.М. Михайленко. Полтава : ПУЕТ, 2020. С. 207-219.

7. Калашник О. В., Мороз С. Е., Кириченко О.В. Практичні аспекти використання

інформаційних баз для ідентифікації косметичних засобів. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Технічні науки. 2020. №1. С. 110-117.

8. Калашник О.В., Мороз С.Е., Поліщук Л.В., Кириченко О.В. Порівняльне тестування фарфорового посуду. Вісник Хмельницького національного університету 2019. С. 105-114.

9. Калашник О. В., Мороз С. Е., Бараболя О. В., Ремізова Н. Л. Якість крупи гречаної, що імпортується в Україну. Вісник Полтавської державної аграрної академії 2019. №2. С. 28-39.

10. Калашник О. В., Омельченко Н. В., Поліщук Л. В., Товт В. М., Семак Б. Д. Експертиза непродовольчих товарів : навч.-метод. посібник. Полтава : ПУЕТ, 2012. 409 с.

11. Калашник О. В., Поліщук Л. В., Омельченко Н. В. Матеріалознавство та основи технології виробництва товарів : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Полтава : ПУЕТ, 2013. 140 с.

12. Козьмич Д. І., Калашник О. В., Губа Л. М. Експертиза непродовольчих товарів : збірник ситуаційних завдань. Полтава : ПУЕТ, 2013. 61 с.

13. Калашник О. В., Лисенко Н. В. Методи товарної експертизи : метод. рекомендації : пер. с укр. Полтава : ПУЕТ, 2014.

14. Калашник О. В., Поліщук Л. В., Кириченко О. В. Основи товарної експертизи : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Полтава : ПУЕТ, 2014. 121 с.

15. Калашник О. В., Поліщук Л. В. Методи товарної експертизи : навчально-методичний посібник. Електронні дані. Полтава : ПУЕТ, 2016.

16. Козьмич Д. І., Калашник О. В., Губа Л. М. Експертиза непродовольчих товарів : збірник ситуаційних завдань. Полтава : ПУЕТ, 2013. 61 с.

17. Мельник Т. Ю. Товарознавство : підручник. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 364 с.

18. Мороз С. Е., Калашник О. В., Кириченко О. В., Рачинська З. П., Гнітій Н. В. Ідентифікація та дослідження якості піротехнічних побутових виробів. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Технічні науки». Полтава, 2020. № 1 (96). С. 105-112.

19. Назаренко Л. О. Експертиза товарів (Експертиза продовольчих товарів) : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 312 с

20. Поліщук Л. В., Калашник О. В., Кириченко О. В., Ногаль В. Л. Засоби товарної експертизи: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Полтава : ПУЕТ, 2014. 104 с.

21. Полищук Л. В., Калашник Е. В., Кириченко Е. В. Матеріалознавство та основи технологій виробництва товарів II : методичні рекомендації та завдання для написання курсової роботи студентами напряму підготовки 6.030510 "Товарознавство і торговельне підприємництво" програми професійного спрямування "Товарознавство та експертиза в митній справі" ПУЕТ. Полтава : ПУЕТ, 2017. 41 с.

22. Полищук Л. В., Калашник Е. В., Кириченко Е. В. Средства товарной экспертизы : учебные задания и методические рекомендации к практическим занятиям для студентов специальности 076 «Предпринимательство, торговля и биржевая деятельность» образовательная программа «Товароведение и экспертиза в таможенном деле» степени бакалавра ПУЭТ. Полтава : ПУЭТ, 2018. 21 с.

23. Пугачевський Г.Ф., Михайлова Г.М. Текстильне товарознавство. Товарознавство текстильних, швейних, трикотажних товарів та килимів: опор. конспект лекцій. К.: КНТЕУ, 2012. 66 с.

24. Радченко Л. О., Льовшина Л. Д., Головка М. П. Товарознавство непродовольчих товарів : навч. посібник. Х. : Світ книг, 2013. 943 с.

25. Сирохман І. В. Товарознавство продовольчих товарів : підручник. Харків : Світ книг, 2016. 713 с.

26. Сирохман І. В., Завгородня В. М., Лебединець В. Т. Товарознавство пакувальних

матеріалів і тари : підручник. Київ : Знання, 2014. 543 с.

27. Тіхосова Г. А., Вербицький О. М., Калінський Є. О, Митний контроль та експертиза товарів : навч. посіб. Херсон : Олді-Плюс, 2019. 311 с.

28. Тищенко Є. В., Пономарьов П. Х. Товарознавство харчових жирів : підручник для студентів товарознавчих факультетів вищих закладів освіти. Київ : КДТЕУ, 2000. 160 с.

29. Тихонова, Н. П. Товарознавство сувенірів та товарів народних художніх промислів України : опорний конспект. К. : КНТЕУ, 2006. 113 с.

30. Тищенко Є. В., Рудавська Г. Б., Орлов М. П., Кириченко Л. С. Товарознавство продовольчих товарів (лабораторний практикум): навч. посіб. для студ. товарознав. ф-тів вузів. Київ : КНТЕУ, 2000. 410 с.

31. Шкарупа В. Ф. Товарознавство продовольчих товарів. Продукти рослинного походження: Опорний конспект лекцій. К. : КНТЕУ, 2002. 182 с.

32. Шкарупа В. Ф. Товарознавство продовольчих товарів. Продукти тваринного походження: опорний конспект лекцій. К. : КНТЕУ, 2004. 287 с.

33. Юдичева О. П., Калашник О. В., Мороз С. Е., Рибалко О. А., Корсун А. В. Органолептичне оцінювання хліба пшеничного, збагаченого продуктами переробки гарбуза. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Львів, 2020. Вип. 23. С.136-144.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Баранова І. І., Коваленко С. М., Бреусова С.В. Експертиза якості продукції: методичні рекомендації з підготовки до підсумкового модульного контролю здобувачів вищої освіти. Харків : НФаУ, 2018. 16 с. <https://tovaroved.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/Method.-rekomendatsiyi-dlya-PMK-EYAP-.pdf>

2. Концепція розвитку в Україні незалежного порівняльного тестування товарів та послуг для споживачів. URL: <http://www.consumerinfo.org.ua>. Назва з екрану.

3. Дубініна А.А. Методи визначення фальсифікації товарів Бібліотека українських підручників. URL: http://libfree.com/183442862-tovarovnavstvometodi_viznachennya_falsifikatsiyi_tovariv__dubinina_aa.html. Назва з екрану.

4. Назаренко Л. О. Експертиза товарів: слайд-курс (Розділ «Експертиза продовольчих товарів») : навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 312 с. http://www.culononline.com.ua/Books/eksp_prod_tovariv_Nazarenko.pdf.

5. Опорний конспект лекцій із дисципліни «Експертиза товарів особистого призначення» для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 7.03051002, 8.03051002 «Товарознавство та експертиза в митній справі» / укладачі Головка М.П., Пенкіна Н.М., Колесник В.В. Х.: ХДУХТ, 2015. 152 с. <https://inlnk.ru/ELNyP>

6. Про торгово-промислові палати в Україні [Текст] : Закон України від 02.12.1997 р. № 671/97-ВР (із змінами, внесеними Законом України від 12.12.2012 р. № 5463-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>. Назва з екрану.

7. Про безпечність та якість харчових продуктів [Текст] : Закон України від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР (із змінами, внесеними Законом України від 02.10.2012 р. № 5316-VI (5316-17)). URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/771/97> Назва з екрана.

8. Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції [Текст] : Закон України від 02.12.2010 р. № 2735-VI (із змінами, внесеними Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI (5463-17)). URL:<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2735-17>. Назва з екрана.

9. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами [Текст] : Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11.03.2004 р. № 98 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства економіки № 259 (z1011-05) від 29.08.2005 р.) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0379-04>. Назва з екрана.

10. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами [Текст] : Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11.07.2003 р. № 185 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства економіки № 21 (z0089-08, z0096-08) від 25.01.2008 р.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0628-03>. Назва з екрана.

11. Про затвердження Технічного регламенту безпеки іграшок [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2013 р. № 515 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/515-2013>. Назва з екрана.
12. Про затвердження Технічного регламенту маркування матеріалів, що використовуються для виготовлення: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.06.2011 р. № 632 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/632-2011>. Назва з екрана.
13. Про затвердження Технічного регламенту мийних засобів [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2008 р. № 717 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 408 (408-2013-п) від 12.06.2013 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/717-2008>. Назва з екрана.
14. Про затвердження Технічного регламенту щодо назв текстильних волокон і маркування текстильних виробів [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2009 № 13 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/13-2009>. Назва з екрана.
15. Про захист прав споживачів [Текст] : Закон України від 12.05.1991 № 1023-ХІІ (із змінами, внесеними Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show>. Назва з екрана.
16. Про інформацію [Текст] : Закон України від 02.10.1992 р.№ 2657-ХІІ (із змінами, внесеними Законом України від 03.07.2012 р. № 5029-VI (5029-17) [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>. Назва з екрана.
17. Про реалізацію окремих положень Закону України «Про захист прав споживачів» [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 19.03.1994 р. № 172 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 1173 (1173-2005-п) від 07.12.2005 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/172-94>. Назва з екрана.
18. Статут торгово-промислової палати України. К.: ТПП, 1995. 21 с.
19. Смоляр В.І. Харчова експертиза https://www.studmed.ru/smolyar-v-harchova-ekspertiza_115a887d57c.html
20. Товарная экспертиза [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <https://inlnk.ru/1Pp2K> . Назва з екрана.